

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četr leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnosti v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za ostanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nekaj iz Srbije.

Mlado društvo in mlada država — njih vsaka najde na svoji poti svoje težave in one so njima lahko nevarne, ako jima ne stoji na čelu mož, ki pozna razmere, pa ima tudi močij, da jih obrne na korist prav društvu ali državi, kateri so nevarne. Srbija je v svoji novi časti še mlada država, sem od leta 1878. Knezu Miljanu ni prinesla kraljeva krona sreče ter se ji je odpovedal in déli so jo njegovemu sinu Aleksandru na glavo; krmilo vlade pa so vzeli trije vladarji v roke. Ali predno je dobil mladi kralj leta, vzel jim ga je, dne 13. aprila 1893, iz rok, ker so bile zmešnjave nastale, pa jih niso mogli drugače razmotati.

Od onih mal je bilo dobro, dokler je dr. Dokić živel. Njemu je mladi kralj zaupal, pa tudi do raznih strank je dr. Dokić imel toliko moči, da se niso preuzele, čeravno je bil radikalni stranki greben že močno vzrasel. Čim je dr. Dokić zbolel, posebno pa od časa, ko je blagi domoljub zatisnil svoje oči, ni mogel mladi kralj več brzdati te stranke ter so ministri, vzeti vsi iz nje, delali najraji zoper ali vsaj brez njega, za koristi svoje, radikalne stranke. Ali bi mogel, smel kralj to še gledati nadalje? Ker je kralj mlad, upali pa so si njega ministri veliko in posebno zoper našo državo so v zadnjem času napeli tako silno strune, da je naša vlada opomenila kralja na to z vso resnobo. Tudi to je kralja bolelo, saj zna, da bolji sosed njemu ne more biti nihče, kakor mu je ravno naš svitli cesar. In še več!

Radikalna stranka je delala vseskozi le za-se; kmetom je obetala znižanje davkov, svojim ljudem pa je delila mastne službe in če jih ni več bilo, osnovali so kar tebi nič, meni nič nove. Da se kmetom ne zamerijo, niso se upali iztirjevati davkov in nastala je nazadnje v državnih kasah tema. Njo so najprej čutili pri vojakih in po uradih, ker ni bilo več plače. Vsled tega so se pritoževali pri kralju in torej kralju ni ostalo druga, kakor da poseže v vlado ter imenuje novo ministerstvo, pa tako, da ne bode čisto pod silo radikalne stranke. Ali v tem kralju sreča ne služi ter ne dobi sposobnih mož za tako ministerstvo in kralj še poskusi eno. Pokliče predsednika v ministerstvu, generala Grujića ter mu izroči tri pogoje; če jih ministerstvo vsprijeme ostane še lahko nadalje, sicer pa dobi slovo. Kralj pa tirja v tem za-se pravico do vunanja politike ter do vojaštva in od radikalne stranke — pravično vladanje.

Ali ti pogoji niso pogodu radikalni stranki in kralj si ne zna pomoči; zato pokliče očeta Milana iz Pariza, radikalna stranka pa Pasića iz Petrograda. Te dni se ima torej odločiti, kaj bode iz naše mlade sosedinje na jugovzhodu. Za kralja še je sreča, da ima vojaštvo zase in če radikalna stranka, čije glava je ravno oni Pasić, ne vsprijeme njegovih pogojev, ostane še kralju to, da

sestavi ministerstvo iz samih častnikov ter mu naj potem ono postavi državo zopet v red, po volji njegovi. V uri, ko to pišemo, še ni znano, kako da se razvozljata štrenja, a želimo, da dobro, sicer pa postane prav lahko Srbija ognjišče, raz katero vsplamti vojska, da ji človek ne ve ne kraja, ne konca.

Slovenci in vlada.

(Govor dr. Lavoslava Gregoréca v 255. seji drž. zpora.)

(Dalje.)

Pred vsem se je zabranila Taaffejeva volilna reforma in ž njo v zvezi stojeca preosnova naše notranje in morda tudi zunanje politike. Taaffejeva volilna reforma ni bil nikakošen predlog iz zadrege, da bi morda z večjo častjo in slavo odstopil, kakor se trdi, ampak dobro premisljen načrt, kateri je odobrila sama krona in to hoče v sedanjih razmerah mnogo reči, ker odstopivša vlada ni bila parlamentarna, nego vlada Nj. Veličanstva cesarja. Jaz toraj trdim, da je Taaffejeva volilna reforma odločena, našo notranjo in morda tudi zunanj politiko popolnoma predrugačiti. To se je zabranilo. V prvi vrsti je hotel grof Taaffe popraviti veliko politično krivico. Pri zadnjem ljudskem štetji je bilo 5,716.000 mož čez 24 let starih. Pri zadnjih volitvah v državni zbor je bilo izmed teh zaznamovanih samo 1,732.075 volilcev v volilnih zapisnikih. Ostanek, to je 3,984.000, torej 697 od vsakega tisoča, je bil izključen, ni imel volilne pravice, bil je toraj politično brez pravice. Zakaj? — Ker so siromašni, tako siromašni, da se ne morejo popeti niti do petgoldinarskih mož.

To pa vladajočih krogov čisto nič ne ovira, tem siromakom nalagati celo težo brambovske dolžnosti, celo težo posrednih davkov. Jedro naše vojske tvorijo brezposestniki. Nad dve tretjini vseh državnih dohodkov morajo pokriti posredni davki. V očigled takih bremen in dolžnostij zahteva pravice, da se da volilna pravica tudi tem siromakom. To je nameraval grot Taaffe storiti.

To se je zabranilo, vsaj v zmislu, kakor je menil grof Taaffe. Taaffejeva volilna reformatra pa je imela še drug namen, namreč sedanje volilne privilegije sicer dopustiti, vendar jih z razširjenjem glasovne pravice oslabiti do splošne volilne pravice ter na ta način ugonobiti sedanjo premoč nemško-liberalne stranke. Da je to moje mišljenje pravo, dokazuje mi strah, ki se je polastil liberalcev, ter prestrašeni klaci po pomoči, ki so se razlegali na vse strani, zlasti pa tje doli do ogerskih liberalcev. Ogersko časopisje pa se je tudi hitro privadilo nove situacije. Modrovalo je tako: Ako se tam gori uvede splošna volilna pravica, gotovo se ne bo ustavila na

Litvi, ampak zmagoščavno prodrla tudi k nam, ter uničila tudi naš ogerski liberalizem; ta misel ni bila brez podlage, ker ogerski liberalizem živi istotako, kakor naš samo od volilnih privilegijev.

Žal, da to ni tako znano, kakor bi znano biti moralno. Celo grof Wurmbrand je v svojem zadnjem govoru proti volilni reformi upal si samo od daleč, kakor v večernem mraku, pokazati nam ogerske volilne razmere.

Stvar pa je taka in sicer po znanem memorandu Rumuncev. Ogersko šteje nad 17 milijonov prebivalcev, od teh je prišlo v volilne zapisnike pri zadnjih državnozborskih volitvah samo 840.000 volilcev. Na Ogerskem je volilni census višji nego pri nas in pri tem še ne jednak.

Po ogerskih komitatih znaša census okrog 810 gld. pri nas samo 5 gld., po slovaških, maloruskih, srbskih in rumunskih komitatih pa 72-80 gld. Dalje pride v ogerskih komitatih na 2000 do 3000 prebivalcev jeden poslanec, v slovaških, rumunskih in drugih komitatih pa šele na 50.000, 60.000 do 100.000. Poleg tega ima na Ogerskem vsak ogerski plemič volilno pravico, kjerkoli je, akoravno nima ničesar. Pripetilo se je nekoč tako, da neki rumunski župan ni imel volilne pravice, ker njegov census ni znašal 72-80 gld., njegov svinjski pastir jo je pa imel, ker je bil ogerski plemič.

To sem navedel, da gospoda nekoliko spoznajo, kako je bilo možno, da sedi v ogerskem zboru 417 Madjarov in da 10 milijonov Nemadjarov nima niti jednega zastopnika. Iz tega se da tudi tolmačiti, kako je možno, da ogerski šovinizem izvršuje take izgrede proti kroni, skupni armadi in proti sv. katoliški cerkvi, kakor se to zdaj godi, ne da bi zadel na ugovor pri nemadjarski večini v deželi, ker ji ravno volilni zakon maši usta.

Iz tega hočem zdaj sklepati. Popolnoma je prav in neovrgljivo, da nemški liberalizem, prištevši italijanski in madjarski, ki vlada sedaj v celi monarhiji, narekuje notranjo in zunanjou politiko, opira svojo moč na najslabšo podporo na zemlji, namreč na najčudovitejše in najkrivljenejše privilegije. Propadejo li ti privilegiji, razpršila bi se vsa liberalna slava in to je hotel grof Taaffe počasi doseči z volilno reformo. Ta volilna reforma bi bila tudi v tej slavnih zbornici prodrla z jednostavno večino, ker Poljaki bi si bili v svoji pretkanosti že našli izhod, namreč v tem, da se razširi deželna avtonomija kraljestva Galicije; zato smo tudi mi opazovali, kako so bili že pobiti vodniki nemško-liberalne stranke.

(Dalje prih.)

Cerkvene zadeve.

Trije spomini iz Draždan.

S priateljem Ivanom sva si leta 1891 ogledala več dnij znamenitosti zlate Prage in češke razstave. Neko soboto v jutro pa rečem Ivanu: »Veš kaj? Jutri bo se tukaj v Pragi kar trlo ljudstva; torej se peljiva danes popoludne v Draždane na Saksonko. Rad bi ondi videl najlepšo sliko Marijino na svetu, namreč slavnoznano Sikstinsko Madono neumrljivega Rafaela Santija«. Priatelj takoj pritrdi mojim besedam in popoludne sva se vozila z železnico po divnih severnočeških krajih ob Labi ter dospela v prvem mraku v Draždane, glavno mesto Saksonko.

Ali vam naj opisujem lepoto severnočeških krajev in mest? Ivan je kar strmel nad to krasoto in začela sva popolnoma umevati navdušenost milega češkega naroda pojočega na večer v razstavi zopet in zopet na-

rodno pesem: »Kdě domov můj?« in posebno zadnji vrstici prve kitice:

„A to jest ta krásná země (zemlja),
Země česká domov můj!“

Ali vam naj opišem toliko slavljeni »Saksonska Švico« ali pa celo mesto Draždane, ki se prišteva štirim najlepšim evropskim mestom? Ne; kajti to bi bilo težavno. Jaz sem vse le mimogreč videl in bi tedaj moral večinoma prepisovati. Zato pa le o treh spominih iz Draždan, ker se mi prav ti trije tolkokrat vzbujajo v mojem srcu in tako rekoč silijo na dan!

Ko se v nedeljo vzbudiva in opraviva, bila nama je prva skrb, da poiščeva katoliško cerkev, ki je hkrati kraljeva cerkev, da ondi opraviva svojo pobožnost. Draždane imajo blizu tristotisoč prebivalcev, ali med temi je le nekaj tisoč katoličanov, vsi drugi so luteranci in zato je v Draždanih samo jedna katoliška cerkev. Kake tri ure sva se v njej mudila. Ob 8. uri je bilo za naju nekaj izvanrednega, nepričakovane in sicer češka pridiga. »In to v čisto nemških Draždanh?« bo ta ali oni čitatelj vskliknil. Da, češka pridiga je bila in je baš vsako nedeljo za češke delavce, katerih je v severnem delu Draždan precej veliko. S prijateljem sicer od pridige nisva razumela vsake besede, vendar pa sva umela, da je pridigar govoril o edinozveličavni katoliški cerkvi in tak predmet je prav najbolj važen v protestantski deželi in mestu.

V Gradci pa je dvadeset tisoč Slovencev in od teh gotovo polovica ne more umeti v visoki nemščini govorjenih pridig in vendar sedaj ni jedne slovenske pridige, da-si je bila pred petdesetimi leti!

Prav govoris, čislani čitatelj, in taka krivica se Slovencem ne godi samo v glavnem mestu naše dežele, temuč v sekovski vladikovini tudi večinoma ob nemško-slovenski meji in drugod in se torej vidi, da so naši Nemci, čeprav hočjo biti verni katoličani, zastraši strpljivosti daleč za svojimi saksonskimi brati. Želiva jim: »Bog jim vžgi pravo krščansko ljubezen!« ter upajva, da bo za novega nadpastirja boljše!

Proti koncu češke pridige prinese cerkovnik k srednji vrsti stolov, kjer sva midva med češkimi delavec sedela, več podolgovatih belih papirjev, kjer je bilo nekaj zapisano. Na vsak stol dene po dva papirja, kjer je v nemškem jeziku bilo tiskano blizu to-le:

»Vsako nedeljo in praznik pridejo katoliški vojaki k službi božji in se jim naj ti sedeži prepusté. Vsak vojak naj ima molitvenik s seboj; ako ga nima, naj si ga pri vrataru izposodi. Pri sv. maši naj klečijo razun pri evangeliju in prej nimajo cerkve zapustiti, predno se ne dá blagoslov!«

Vsled tega opomina sva se s prijateljem po končani češki pridigi umaknila iz teh stolov in šla v stranski del cerkve, da bi počakala vojake. Točno ob $\frac{1}{2}9$. uri pridejo s svojimi častniki in zasedejo spraznjene stole. Zdaj se začne sv. maša. Vojaki so vsi imeli molitvenike v rokah, klečali so razun pri evangeliju in so se tudi častniki vzgledno obnašali. Po sv. maši se ni dal blagoslov z Najsvetejšim, ampak je bila nemška pridiga, po tej še le blagoslov in potem so vojaki spodobno zapustili cerkev.

(Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Katera krma velja za ovce?

Po zimi so med domačimi živalmi pač ovce najbolj izbirljive gledé na klajo. Človek sam ne ve, kaj bi njim položil, da bi ne shujšale; le premnogokrat ravno narobe dela in jim daje stvarij, ki ne pospešujejo rasti in

reditve ovac. Najboljše za to žival po zimi je pač lepo seno in sicer prav suho, izborna, mehko in sladko. Boljša je slama, kakor pa slabo, plesnjivo, mokrotno in kislo seno. Drugim živalim vsaj ne škoduje, če dobijo včasih kislega sena, a ovca ti precej zboli, če jo nekaj dñij krmiš s takim senom. Ako se mora vsled pomanjkanja rabiti slama, pa je za ovce največje vrednosti le prosena slama, vsaka druga ne koristi jim nič ali le prav malo. Pač pa naj se jim polaga pogostokrat krompir ali podzemljica, če ga je toliko pri hiši. Ta se nareže na tanke plošče (šnite) in se podaja v škafu ali kaki jednaki posodi. Ker krompir povzročuje zelo hudo žejo, morajo se živali že prej napajati, kakor se jim položi, kajti potem bi se preveč vode navlekli, ako bi bile site krompirja. Kar se repe tiče, je pripomniti, da ni najmanjše imenitnosti, a polaga naj se ne sleherni dan, ampak le včasih! Brejim ovcam se krompir in repa ne sme polagati.

Ovce, katere si hoče gospodar prav debele zrediti, morajo pa tudi včasih, posebno zadnje tedne, zrnja dobitvati. Ako se jim daje oves ali zob, ni ga treba premleti ali zdrobiti; pač pa se ječmen, rž in sočivje najprvo namocijo v (toplo) vodo, malo osolijo in zdrobijo. Le preveč zrnja ni dobro dajati, ker s tem se pokvari živalim zdravje in nikar, da bi se zredile, le zbolijo, shujšajo in gospodar ima mesto mastne pečenke ali dobička le prav peprijetno zgubo in škodo.

Ranjena kolena pri konjih.

Ne le grdo, ampak tudi zelo škodljivo je, če imajo konji bolna kolena. Vrednost še tako čilega konja najboljšega plemena se hitro zmanjša in cena zelo zniža, če nosi vboga žival ranjena kolena, polna krast, ali vsaj z odrgano dlako. Zato pa tudi skrbi vsak gospodar, ki ima konje, da take bolečine odpravi na kakoršni način koli. Bodi torej dovoljeno, da si na tem mestu tudi ogledamo primerno, zelo priprosto sredstvo, zdravilo zoper rane na kolenih, ki ni draga, ki je vsakomur lako dobiti.

Brž, ko se konj na ta ali oni način rani, mora se ranjeno mesto prav dobro oprati z vodo. A pri tem je paziti, da se ne dotakneš z roko ali s kako drugo trdo stvarjo rane, ampak izprati se mora prav previdno in počasno. Na to se s kosom platna koleno obriše in posuši in tu je še le prav treba opaznemu biti in rano jako varovati. Najboljše je, če se polagoma in previdno polaga platno na koleno, dokler se ne napije vode in na to vzame se drugi kos, s katerim se ravno tako napravi, dokler ni ranjeno mesto prosto vode in vse mokrote. Potem se rana počasi in lahko obveže. Najprvo vzame se precej bombaž ali pavole, ki pa mora vsaj nekoliko poravnana in čista biti, in te se naloži za prst debelo na rano. Ko je bolečina z bombažem pokrita, pritrdi se pavola še s kosom flanela. Mesto flanela ne sme biti platno, pač pa se ta flanel še enkrat poveže s prav mehkim usnjem. Strogo se mora vsaj kake štiri dni na to paziti, da obvezilo nepremaknjeno ostane in če se poravna, treba je to le prav na lahko storiti, ker drugači povzročuje živali neznosne bolečine in zdravljenje oviraš in zadržuješ.

Ko je ta čas pretekel, odvije se rana prav opazno in konj se pelje na zdravi zrak in vodi se, pa ne preдолго, okoli. Pri tem poslu paziti pa je zopet, da ne poči ona krasta, ki se je v teku teh dñij naredila, ker bi bilo vse prejšnje delo v tem slučaju zaman.

Kedar se jemlje obvezilo raz rane, ne sme se oni bombaž odtrgati, ki se je rane prijel, temuč mora se pri miru pustiti.

Ko pride konj zopet v hlev, zaveže se mu rana še enkrat in ne preteče več, kakor štirinajst dñij ter

rane ni več. Krasta se sama od sebe odlušči, spodaj zraste nova koža in mlada dlaka. Še pozna se ne, če je imel kedaj ta konj na kolenu kako bolečino, kajti nova dlaka hitro dorase staro in dobi celo isto barvo in tako se le težko ali nič ne razločuje od prve.

Sejmovi. Dne 27. januvarija v Mariboru. Dne 29. januvarija pri Sv. Juriju na Taboru in v Vojniku. Dne 31. januvarija v Dobovi. Dne 1. februarja v Jurkloštru in v Soštanju. Dne 3. februarja pri Sv. Juriju ob Ščavnici, v Jarenini, na Kalobju, v Ivniku in v Vidmu.

Dopisi.

Iz Kozjanske okolice. (Več pravice slovenskim učiteljem.) Okrajni šolski svet je v rokah slovenskih možev. Možje, delajte, da bo v našem okraji slovenščina do večjih pravic prišla. Pravico imamo terjati, da bi gospodje učitelji naznanila otrokom po slovensko spisovali, po natorni postavi bi naj pri konferencah drugih protokolov ne poznali, kakor slovenske in bi radi, da bi sploh učitelji smeli živahneje za svoj narod delati. Ne upajo si tega, ker jim gosposka ne daja potem boljih služb. Zlo sitno je to za-nje, da morajo zavoljo tega mlačni ostati. Toliko stanejo Slovence šole in še take male pravice jim hoče gosposka s svojim obnašanjem proti učiteljem kratiti! Hudo je šole staviti in jih zdrževati, plačilo dajati učiteljem in vlagati za pokojnino njim in njihovim, svoje otroke posiljati v šolo, ko jih je dostikrat doma krvavo treba, vedno in vedno kupovati te in one bukvice, zvezke, papir, peresa, kamenčke, svinčnike, cekre, obleko, obutalo, batiti se, da bo zdaj kaka kazenska zaščitna mera, toliko izdajati v sedanjih slabih časih, ko se ne da skoro nič prodati in je toliko davka še za druge reči: — vse to je težko! Na težko breme ne nalagajte še krvice, krvica je pa učiteljem zavoljo tega bolje službe zadrževati, ako so res katoliško narodni. Veliko govorijo Nemci, da ljubijo pravico. V djanji kažite! Pravično je katoliško nemškim narodnim učiteljem med Nemci boljega kruha rezati, katoliško slovensko narodnim pa med Slovenci. Le od žlahtnega drevesa se rodi žlahten sad in od katoliško narodnih učiteljev se izgojijo katoliško narodni učenci. Glavna šolska postava govori, da bi naj učenci taki postali, religijs sittlich, se reče, da se naj po versko obnašajo. Ne oviraj toraj, gospoda, z nemškutarskimi postavami glavnega namena, in možje od šolskega sveta, trkajte na pravem kraji!

Iz Čadrama. Hišni, graščinski in drugi oskrbniki navadno vsaj o koncu leta svojim gospodom račun polagajo, zakaj bi tega odbor društva za pozidanje nove tukajšnje farne cerkve društvenikom ne storil očitno, pred celim svetom, kakor se to bolj za domače vsako kvaterno nedeljo po pridigi domačim faranom stori? Znamenito je bilo za nas preteklo leto, posebno za to, ker smo imeli od 24. do 26. rožnika svojega mil. g. višipastirja knezoškofa v svojo sredini. Memo stavišča, odločenega za novo farno cerkev, se vozeč, so tistem že svoj apostolski blagoslov podelili, rekoč: Kedar bo enkrat tu lepa nova farna cerkev stala, bo spadala Čadramska župnija med najlepše v lepej Lavantinskej škofiji. Dne 25. rožnika obhajali smo praznik farnega patrona sv. Janeza Krst., a bilo je v našo žalost že v soboto in v nedeljo silno grdo vreme. Zato so mil. g. viši pastir navadno procesijo, katero so hoteli tudi zunaj imeti, zamogli le po cerkvi opraviti in po daritvi sv. meše, pri katerej se je že bilo precej vlč. gg. sosedov zbralo, so tudi v čast našega farnega patrona ka-

kor navadno povsod, božjo besedo sami oznanjevali in med drugim so rekli, da so prav imeli nekdanji naši predniki, ko so si tako imenitnega moža, kakor je bil predhodnik Izveličarja, največji od žene rojen mož, za varuha te cerkve in cele fare izprosili. Pa kaj pravim cerkve? so dostavili, to ni cerkev, je le kapela po pravici imenovati, tako mala je in zdajšnjim razmeram več ne zadostuje. Zdaj, so menili, je tudi pripraven čas, da farmani vse moči napnejo, to storiti, ker se je že č. g. župniku z velikim trudom posrečilo nad 20.000 fl. v ta namen nabrati in so tudi lepo staviše pridobili. Pri popravilu sv. Barbare, ki je zdaj prava krasota škofije, pa so pokazali, da taka dela zastopijo. Vsi bi tedaj naj z združenimi močmi delali, kakor pred večimi leti farani pri Sv. Antonu na Pohorju, kakor franciškanji v Mariboru ali Videmčani ob Savi itd. V večjo spodbubo so nam že k prejšnjemu velikodušnemu daru zopet priložili 100 gld.

(Konec prih.)

Iz Ormoža. (Silvestrov večer.) Najlepši dokaz, da se tudi priprosto ljudstvo Ormoškega okraja vzbuja, bil je mnogobrojen obisk čitalničnega »Silvestrovega večera«. Društveni prostori so bili do zadnjega kotička polni, največ od zavednega kmečkega ljudstva. Duhovska in posvetna inteligence je bila častno zastopana. Muzikalni program je obsegal svetovnoznana imena Mendelssohn, Rossini, Smetana, Berioth ter se je izvršil precizno. Pesmi »Naša zvezda« in »Hajd u boj« so se morale na splošno zahtevanje ponavljati. Čitalniški dilettantje so predstavljeni na občno zadovoljnost dve veseligrigri »Eno uro doktor« in »Srečno novo leto«. Največ zaslужene hvale in priznanja stekli ste si gospodični Marija in Antonija Stupca, koji ste najbolj priljubljeni v našem društvenem življenju. Mi se od srca veselimo na njinem vspehu ter kličemo vrlim rodoljubkinjam: Bog vse živi!

Iz Ptuja. Starina Dav. Trstenjak je pisal čitalničarjem ob slovesni otvoritvi tukajšnje narodne čitalnice dne 5. septembra 1864. l. pomenljivo pismo, iz kojega sem povzel te besede: »V staroslovenskem Ptiji, slavnem že za Rimljanov, zbudil se bo gotovo v kratkem narodni ponos in čislano bo ime slovensko. Pred stolpom velike cerkve najdete kamen z napisom: JARMOGL avgusto sacram. Jarmog bilo je ime Ferunovo, boga groma in bliska, zato so kralji in knezi staroslovanski nosili imena: Jaromir, Jaroslav, Mogomir, Mogislav. Jar pomenja: »goréč«, »krepek«, mog pa »silen«, »mogočen«... Vzemite si to ime za svoje geslo in »jar o in možnō« delajte na polji narodne omike«... »Jaro in možno!« Hočete-li, da Vam naštejem, kaj je slavna »Narodna čitalnica« Ptajska v teku let po tem geslu storila za narodno omiko in probujo, za povzdigo slovenskega imena na Južnem Štajrarji? Zadostujejo imena odličnih čitalničarjev: Čuček, Meško, Herman, Ploj, Gregorič, Jurtela, Jurca, Glaser, Gross, Ferjančič, Hržič, Trstenjak, Lendovšek, Žitek, Urbanec, Romih i. dr. — Zadnja leta živi naša čitalnica dokaj skromno in tiho. To še ni poseben znak življenja, če se marljivši čitalničarji enkrat v letu, na Silvestrov večer zberó k tomboli ali običajnemu plesu, pa morda še enkrat — »pušta« častit. No letošnji, oziroma zadnji »Silvestrov večer« so nas nekateri gospodje, največ učitelji, razveselili z godbo in petjem. Godba in petje, to je tisti prevažni faktor, ki bi tudi naši čitalnici pomogel zopet na noge, ako bi se bolj uvaževal, marljivše gojil. Ali tu nam žal ne dostaje močij. Imeli smo jako dobrih pevcev in pevk. Odsli so, prihajajo pa večinoma, ki niso pevci. In zopet nam te dni odide mož, ki ni bil le pevec, nego »Slovenskemu pevskemu društvu v Ptiji« duša, prej predsednik in sedaj častni ud, Miha Lešnik je imenovan davč kontrolorjem v Knittelfeld. — »Oj, vrni mi se

skoro spet!« to je naša iskrena želja, to smo si mislili zlasti na Sv. Treh Kraljev večer, ko smo se v čitalnici poslavljali od vrlega moža. Takih uradnikov naš narod potrebuje. Ne jemljite mu jih, nego dajte! Ptujskim Slovencem, naši »narodni čitalnici« pa naj bi Bog poslal pevcev, kakoršen je g. Lešnik bil, enakih pevcev in pevk, kakoršnih se je bilo omenjeni večer lepo število zbralno od blizu in daleč, počastit odličnega svojega tovariša z zares izbornim, divnim petjem! Takih večerov v glasbenem oziru si želimo več! — »Jaro in možno!«

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. V deželnem zboru za Dolenjo Avstrijo so govorili o neposredni volitvi kmečkih volilcev t. j. kmetje naj volijo poslanca, ne pa volilnih mož in le-te potem poslanca. Taka volitev bi bila pravična, ali težava je v vprašanju: kje naj volijo, ali doma, v svoji občini, ali pa v kraju, kjer je n. pr. okrajna sodnija? Prvo bi bilo mudno za vlado, za nje komisarje, drugo pa za kmete. Kakor obeta vlada, reši se to vprašanje v državnem zboru, kendar pride v njem sprememba volilne postave v razpravljanje.

Češko. Sodnijska razprava o členih »Omladine« v Pragi kaže več, kakor treba, da je nekaj mladeži v naših dneh sila razuzdane ter že ne pozna ona več nobene postave, ne božje, ne človeške: še celo pred sodnijo, na tožni klopi, ti je predrzna in razsaja, kakor da čež njo ni več gospoda. Par takih dečakov je pa dobilo za to še posebej kazen od sodnije. — Za mesto Pisek in dr. ponuja se v poslanca Mladočeh dr. Viljem Kurz iz Prage. Volilcem ni mož sicer po volji, toda doslej še nimajo drugega moža, ki bi se jim ponujal za poslanstvo, in tako bode že on dober!

Štajarsko. V deželnem zboru je posl. Pirchegger se pritožil, da c. kr. okr. glavarstvo v Brucku prepoveduje požigati trebišče v gozdih, ali ces. namestnik mu je odgovoril: Požiganje poprek se ne brani, toda naznaniti se mora prej glavarstvu, da se požar ne zanesi kje drugam, v sosedov gozd. — Občina Podčetrtek pobira poslej 98 odstotkov obč. priklade, ako ji dež. zbor dovoli, Slov. Bistrica pa 30 kr. od hl. piva. Ne bode jima torej malo priklade!

Koroško. Dr. Steinwender se zopet ponuja v Beljaku za poslanca in je skorej gotovo, da si ga »spokorjeni« volilci zopet izvolijo za zastopnika v drž. zboru. — V nedeljo, dne 28. januvarja, ima podružnica sv. Cirila in Metoda pri »Majarču« blizu Beljaka, dne 4. februarja pa podružnica v Št. Janžu v Rožni dolini svoje letno zborovanje, pri zadnji bode tudi veseligriga: Berite »Mir!«

Kranjsko. V Ljubljani si želijo višjo dekliško solo, se ve, da s slov. poučevanjem. Prej ali slej tudi dobijo tako solo, sedaj pa se bojijo še velicih stroškov. — V Dolenjem Logatcu imajo slov. bralno društvo, toda v njem je poleg nekaj slovenskih, četvero nemških listov na mizi. Ali vam je to slovenski napredok?

Primorsko. Te dni se vršijo v Gorici volitve v trgovinsko in obrtniško zbornico v Gorici; vdeležijo se jih tudi slov. obrtniki, ni pa še veliko upanja do zmage. — Minister za trgovino, grof Wurmbrand, se mudi sedaj v Trstu in slavijo ga tamošnji laški liberalci čez mero, ker upajo, da jim minister potem odpre drž. mošnjo v podporo laške trgovine.

Hrvaško. Čitalnica v Makarski je izvolila dr. Ante Štarčeviča svojim častnim članom. — Baron

Živkovič bode dež. poslanec za Osek in pristopi v vladno stranko.

Ogersko. Grof Julij Szapáry je izstopil, poleg večih drugih, iz vladne stranke. Grof utegne postati predsednik v novem ministerstvu, ako pade ministerstvo dr. Wekerla. Vsak dan se pričakuje, da se to zgodi; potem je civilni zakon« pa pokopan in upajmo, da ne pride za-nj nikoli »ustanjenja dan«.

Vunanje države.

Rim. Da ima nek ruski škof od cara Aleksandra naročilo, naj pogodbo s sv. očetom Leonom XIII. v imenu ruskega cara sklene, ni bojda resnično, pač pa ima škof od cara dovoljenje, da se lahko zglaši pri pepeža, ko pride v Rim, kakor je to sploh dolžnost kat. škofov. Škoda, če je le tako!

Italijansko. Vlada skliče državni zbor še le za dne 20. februarija, Crispi ima torej dovolj časa, da že sestavi tisti načrt, po katerem hoče vlada vzboljšati državne razmere. — Na Siciliji še ni miru in ustaja se prej razširja, kakor pa pojemyje. Uzrok ustaje je skoraj povsod revčina, nekoliko pa tudi anarhizem, ki se širi tako naglo pri delavcih, posebno pri rudarjih.

Francosko. V Parizu so v neki zalogi našli patrono, polno dinamita; bila je nažgana, toda ni počila. Nastavil jo je že kak tovarš Vaillantov. — Več mladih ljudij se uči sedaj v Parizu ruskega jezika, toda gre jim rodo in njih večina pa pač obnemore v učenju tega jezika, predno se ga nauči, če tudi le za silo. Za francoske jezike je ruščina pretežka!

Belgijsko. Razprave o volilni spremembi še v državnem zboru niso h koncu, vendar pa se pravi, da je večina za spremembo, kakor jo vlada predlaga.

Nemško. Odkar je pruski kralj ob enem nemški cesar, imajo Prusi veliko več stroškov, kakor poprej in dohodki zato niso večji. Nasledek tega pa je, da jim vsako leto primanjkuje, letos celo za 70 milj. denarja. Vsled tega je velika nevolja, ker jim je treba nategniti — davek; ali kaj si čejo, ko ni druge pomoči!

Rusko. Carova rodbina je v Petrogradu, pa se ne čuti ondi nič kaj srečne, ker se je zmérom bati nihilistov. Teh še je vedno veliko in čem manj se o njih sliši, tem bolj so nevarni. Posebno carevna si je vedno v strahu, ker je že bila v veliki nevarnosti, povzročeni od njih.

Bolgarsko. Knez Ferdinand dobi veliko odlikovanje od črnogorskega kneza in pride posebni poslanik, da mu ga prinese. To ni brez pomena, ker je ruski car boter otrokom kneza Nikite in zato se misli, da se ruska vlada ne brani več pripoznati kneza Ferdinanda za bolgarskega vladarja.

Srbsko. Kralj Aleksander je poklical poslanika na Dunaju, dr. Simića k sebi ter mu neki naloži skrb za novo ministerstvo. Za našo državo je to prijetna novica. Po novih poročilih je ministerstvo že gotovo.

Turško. Sultan Abdul Hamid ljubi mir in zato skrbi, da se njegova vlada ne zaplete v kake zmešnjave s tem, da je preveč prijazna ali angleški ali ruski vlasti. Oboje je za Turčijo nevarno.

Afrika. V Maroku sicer sedaj ni boja, toda miru ni, ker španjska vlada sili na to, da se Kabiri okoli Melile podvržejo njej, tega pa ti ne marajo in tudi sultan jih ne sili, da storijo takó.

Amerika. V Braziliji so bili zadnje dni na večih krajih boji, ali nobena stranka ni premagala druge tako, da bi se morala njej podati. Dokler pa tega ne bode, še je vedno vojska. Nesrečni ljudje!

Za poduk in kratek čas.

Sekelji.

Rodoslovna in životopisna razprava. Spisal Matej Slekovec, župnik pri Sv. Marku niže Ptuja.

V samozaložbi č. g. Mat. Slekovca, župnika pri Sv. Marku niže Ptuja, je izšla pred kratkim za nas štajarske Slovence prezanima knjižica pod omenjenim naslovom. Na duhovskem, kakor na pisateljskem polju neumorno delujoči č. g. M. Slekovec nam je podal v tej sicer le 50 strani obsegajoči brošurici kratko in jedernato zgodovinsko monografijo, ki mora, kakor že rečeno, zlasti štajarske Slovence prav zanimati. Ako so bili prejšnji zgodovinski spisi spretnega in marljivega č. g. Slekovca prav dovršeni, tem bolj se pa še to kaže v tej brošurici. Z velikim trudom je č. g. pisatelj nabral posamezne zgodovinske podatke, nje dobro uvrstil in tako zlasti štajarskim Slovencem podal knjižico velezanimivo. Slovenska zgodovina je prav tužna. Nepretrgana vrsta nasilstev nemških velikašev in vitezov, turških velerazbojnnikov, to je rudeča nit, ki se prede skozi njo. Nekako prijetno iznenadijo čitatelja pa životopisne slike Jakoba in Lukeža Sekelja. Ta dva plemenita sta za slovensko zgodovino v svoji dobi velevažna in zanimiva. Oba sta pravična, Bogu in cesarju zvesta bila, ter sta vsled tega tudi imela srečo in zapustila slaven spomin in veliko premoženje. Od kalvinske in lutrovskie kuge okuženi potomci pa so vse zapravili in sramotno izginili. Pisatelja teh vrstic so zlasti zanimale date o Št. Vidu, Tramu in Borlu. Njemu kot Št. Vidčanu so še iz deških let znani ostanki grada, »Tram« in globoki grajski studenec, ki so ga bili kratko preje zasuli. Mesto, kjer je stal »Tram«, je bilo v letih od 1860—70 lastnina Ptujsko trgovske rodbine Winkler in cela okolica se še zdaj imenuje Tramberg. Ravno pod tem gradiščem stoji majhna gotiška kapelica sv. Ane, na vznožju pa stoji stara cerkev sv. Janezu Krst. posvečena.

Zanimivo je tudi, kakor omenjena knjižica »Sekelji« poroča, da so še v srednjem veku se imenovali gradi, kakor jih zdaj še imenuje prosto slovensko ljudstvo, n. pr. Ormož, Borel itd. Pozneja birokraška nemškutarija je pa svoje burke uganjala s temi in drugimi imeni: Ormož-Friedau, Borel-Ankenstein, Senjarovci-Schweindorf itd. Za verne kristjane je žalosten zgodovinski prizor tista doba, ko je n. pr. Št. Vidko župnijo in njene dohodke in prebivalce »kupil« podli barantač svetnega stanu, ter tam kot »župnik« (?) prav po židovsko izsesaval ljudstvo in — svoje kaplane, katere je tudi za svoje robotarje smatral dotej, da razjarjeno ljudstvo ni storilo, kar je bilo edino pametno in umestno: da je simonistično pijavko pognalo. Velezaslužnemu in velespretnemu pisatelju »Sekeljev« pa čestitamo k njejovemu najnovejšemu zgodovinskemu delu. Č. g. Matej Slekovec je vse skozi pokazal, da je mož, sposoben tudi še večja dela v tej stroki slavno in uspešno izpeljati, ter mu izrazimo v imenu rodoljubnih čitateljev zaslzeno zahvalo in priznanje.

Prior Žički.

Jožef Freuensfeld, † učitelj v Ljutomeru.

V teku preteklega leta pokosila nam je britka smrt tri odličnjake in sicer g. Jožeta Horvat-a, vrlega nadučitelja, g. Jožeta Gomilšek-a, iskrenega narodnjaka in osem dnij pred novim letom pa v daljni Pragi velespoštovanega in velezaslužnega učitelja gospoda Jožefa Freuensfeld-a.

„Osoda kruta ni mu dala,
Da v rojstno legel bi zemljó,
Da tamkaj, kjer mu zibel stala,
Počilo trudno bi teló.“

Na tujem sveti, v daljni Pragi
Smrt bleda ga zadela je;
In tukaj zemlja tvoj ponosni
Život v naročje vzela je.

Z domačega ti ni zvonika
Pel mili, znani glas zvona,
In znancev množica velika
Za tvojim ni pogrebom šla.

Na tvojem grobu ni točila
Predraga mamica solzā,
Na tvojem grobu ni molila
Za brata sestrica Boga".

Njegova zadnja želja je bila, pokopati njegovo truplo v domačo slovensko zemljo. Zaradi tega je tudi Ljutomersko učiteljsko društvo v svojem zadnjem zborovanju sklenilo, ustreči zadnej želji svojega nepozabljivega sotrudnika, vrlega narodnjaka, neumornega delovalca za procvito in blagor slovenske domovine, dovršenega pesnika in pisatelja slovenskega ter prepeljati s pomočjo dobrovoljnih darov njegovo truplo v domačo zemljo. Prosimo tedaj vse njegove prijatelje in znance vse narodnjake in narodnjakinje, vsa slavna društva itd., naj blagovolijo v ta namen nabirati podpore in nabrane prispevke doposlati učiteljskemu društvu v Ljutomeru. K obilnemu sadu pomozi Bog! P.—h.

Smešnica. Pri porotni sodniji zagovarja zgoverni odvetnik tatú ter govor konča: »Gospodje, ko bi bili vi v tistem času na mestu tega moža, ne vem, če bi ne bil kateri izmed vas tudi segel po uri, saj je ležala tako lepo na mizi, ni pa bilo v tistem hipu nikogar v hiši!«

Razne stvari.

(Krone za družbo sv. Cirila in Metoda.) Na Ptaju so obhajali dne 22. januvarija sedemdesetletnico preč. gosp. prošta Matija Modrinjak ter so se nje vdeležili duhovni sobratje v obilnem številu. Pri tej priložnosti se je nabralo 40 kron za družbo sv. Cirila in Metoda, ki so se poslale vodstvu te družbe v Ljubljano.

(Slovstvo.) Preč. g. Ignacij Orožen, prošt stolne cerkve v Mariboru, so izdali 8. zvezek zgodovine naše škofije in obsega dekanijo Nova cerkev. Knjiga je pregledna, zanimiva in šteje 612 stranij, dobí se pa po 1 gld. 60 kr.

(Občni zbor.) V nedeljo, dne 28. t. m. popoldan ob $\frac{1}{2}$ 4. uri priredi kat. pol. društvo Slatinsko v gostilni g. Fr. Ogrizeka svoj letni občni zbor. Na vabilo odborovo pride drž. poslanec vlč. g. dr. L. Gregorec ter bo govoril o političnem položaju Slovencev sploh in kmetov posebej. Po zborovanju je prosta zabava.

(Veselico) priredi Ormoška čitalnica v nedeljo, dne 28. februarja v svojih prostorih. Vstopnina za osebo 20 kr., za obitelj 40 kr. Vstop je dovoljen le udom in od njih vpeljanimi gostom. Začetek ob 7. uri zvečer. Odbor.

(Vabilo.) Šmarijska čitalnica in posojilnica ter podružnica sv. Cirila in Metoda za Šmarije in Slatino imajo v nedeljo, dne 28. t. m. po 3. uri popoludne v čitalnični sobi svoj občni zbor z običajnim vsporedom. Po zborovanji prosta zabava in petje. Domači in bližnji rodoljubi se najjudneje vabijo k mnogobrojnej udeležbi.

(Umrl) je č. g. Franc Kalin, župnik v pokoju v Reichenburgu, v 70. letu svoje dobe. Naj počiva v miru!

(Kje je?) Jurij Obržan, tesar pri Sv. Petru blizu Loke, je šel dne 16. januvarija na sejem v Radeče, ali ni se doslej še vrnil. Sumi pa se, da je gredoč s sejma padel v Savo.

(Častni občan.) Občinski odbor na Humu pri Ormoži je v zadnji seji g. Petra Zadravca, posestnika v Loperšicah in v Humu, vsled njega zaslug za cerkev, šolo in občino soglasno imenoval za svojega častnega občana.

(Čitalnica) v Gornjem Gradu ima tale odbor: Gosp. Anton Svetina, c. kr. notar, predsednik, dr. Ivan Šlander, okr. zdravnik, tajnik in g. Drag. Jeranko, učitelj knjižničar ter so gg. Ant. Rodošek, župnik v Šmartinu, Ivan Erhatič, c. kr. okr. sodnije pristav, Jožef Kranjc, veleposestnik in Ant. Perne, not. pisar, v odboru.

(Nemški napis.) Po naših mestih in trgih so skoraj vsi napisi trgovcev nemški in nekateri tudi v nemških barvah. Ker se slov. kmet, posebno v Ljutomeru, na Ptaju itd., sedaj ogiba tacih trgovcev, prehaja že trgovce zona, češ, da taki napisi vendar-le niso igrača.

(Nemški red.) Č. g. Franc Munda, kaplan v Ormož, je dobil enako službo pri Sv. Miklavžu blizu Ormoža. Na njega mesto je prišel v Ormož č. g. Andrej Gliebe, kaplan v Središču. Oba sta iz »Nemškega reda«, Središka župnija ostane sedaj brez kaplana.

(Okr. zastop.) Mariborski okr. zastop tako dobro gospodari, da se mu je treba v listih zagovarjati. V račune svoje pa tudi ne pusti nikomur pogledati, kakor tem-le gospodom iz Maribora: Pachner, Badl, Scherbaum in Quandest. Kmetsa Bog varuj blizo!

(Nesreča.) V Drstelskem vrhu, župnija Sv. Urban v Slov. goricah, so našli v jutru 20. januvarija četvero oseb mrtevih, zadušenih od soparja, ki je priril do njih iz žganjarje.

(Davki.) Naša dežela je plačala leta 1893 cesarskih t. j. državnih davkov vкуп za 6,370.657 gold. V tem je bilo za 2,423.637 gld. od zemljišč, 1,320.522 od hiš ter 1,282.120 gld. prihodnine. To je lep denar!

(Šolstvo.) Gosp. dr. Konrad Jarz, c. kr. dež. šolski nadzornik za ljudske šole v Gradcu, je te dni nadzoroval ljudsko šolo in pripravnico č. šolskih sester v Mariboru.

(Vojaštvo.) Na Ptaju je prišel v noči 21. januvarija Ignacij Leskovšek z oficirji v prepir in v tem ga je eden mahnil z golo sabljo po glavi, drugi pa po roki. Tako je imel potem pa zdravnik dovolj dela na njem.

(Zadušilo) se je Mici Remšnik, ženi zidarja v Vuzenicah, štiri mesece staro dete, katero je imela pri sebi v postelji.

(Odbor.) Pri »bralnem društvu« v Braslovčah so ti-le gg. v odboru: Fr. Pečnik, predsednik, Fr. Šporn, podpredsednik, Zdravko Vasle, tajnik, Fr. Korun, blagajnik in M. Stoklas, J. Prislanc ter Fr. Rak, V. Rojnik, J. Pretnar in M. Zaje, pregledovalci računov.

(Influenca.) Iz Celja se nam piše, da jemlje ondi nek gospod čudno zdravilo zoper influenco — kopelj v Savinji. Po leti je kopelj v čisti Savinji sicer prijetna, toda po zimi pa ne bode preveč prijetna!

(Čuden studenec.) Na Humu ima posestnik Lesjak studenec, v katerega je sem od njegovega obstanka že padel tretji človek. Čudno je, da se je vsaki v njem le prestrašil in nekoliko pobil, čeravno je blizu 12 sežnjev globok. Kriva bo menda oprava studenca in nekoliko neprevidnost ljudij.

(Društva.) Slov. čitalnica v Ljutomeru ima v nedeljo, dne 28. januvarija zabavni večer in »Bralno gospodarsko društvo pri Sv. Janu na Dr. polju ob 3. uri popoldne v gostilni g. Josipa Sela svoj občni zbor; bralno društvo pri Sv. Ropertu v Slov. goricah pa dne 2. svečana ob 4. uri popoldne v gostilni g. Majhena.

(Pokopalisché.) Mestna občina v Celju tirja za vsak grob na njenih pokopalischih po 4 fl., ubožce pa mora pokopati brez odškodnine.

(Bralno društvo v Slivnici pri Št. Juriji) ima v nedeljo 28. prosinca 1894 po sv. vpravilu popoldne v svojih prostorih redni občni zbor s tem-le vporedom: 1. Slavnosten govor č. g. predsednik; 2. poročilv delovanja društva v minolem letu po gg. tajniku, blagajniku in knjižničarju; 3. pregled računov; 4. volitev novega odbora; 5. razni nasveti in predlogi o pripravi škropilnic, ameriških trt, časopisov, knjig itd. K mnogobrojni udeležbi vabi najujudnejše odbor.

(Zborovanje.) »Politično-narodo-gospodarsko društvo« pri sv. Lovrencu v Slov. gor., ima v nedeljo, dne 4. svečana v prostorih g. Fr. Kosér-ja, redni občni zbor z vporedom, kakor je v navadi. Ob enem bode pogovor o ustanovitvi »bralnega društva.« K obilni udeležbi vabi odbor.

(Obsodba.) Pri c. kr. okrajni sodniji v Celju so obsodili Jarneja Zadravca, hlapca v Grlovi, ker je deklo Trezo Lončar zapeljal, potem pa ji dal mišice, da je umrla dne 17. septembra 1893, na 11 mesecev težke ječe.

(Vinorejstvo.) »Bralno društvo« v Kostrivnici piredi dnē 2. svečana ob 4. uri popoldne prvo letošnjo veselico v gosfilni g. Štefana Lindiča. Vspored bode ta: 1. Pozdrav navzočih gostov. 2. G. Ivan Belé, potovalni

učitelj iz Maribora, bode govoril o cepljenju z amerikanskimi trtami. 3. Prosta zabava. K obilni vdeležbi vabi vladljuno odbor.

(Potreben ukaz) je izdal g. okrajni glavar Ptujski za Ptujski, Ormoški in Rogaški okraj, da se šolarji ob šolskih dnevih ne smejo več rabiti kot gonjači na lovih, drugače se bodo take zamude ostro kaznovale. To pesje opravilo bi se naj sploh prepovedalo, ker se najde še k večjemu pri dijakihi.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali gosp. dr. Pavel Turner 15 in č. g. Ivan Stanjko, župnik v Tinjah, 20 gld, č. g. Mart. Jurkovič, župnik pri Sv. Petru niče Maribora, 10 in č. g. Franc Hrastelj, župnik v Ribnici, 5 gld.

(Tombolo) v prid ubogih šolskih otrok priredi učiteljstvo Franc-Jožefove ljudske šole v Ljutemeru na svečenco, to je dne 2. februarja ob 7. uri zvečer v Vaupotičevi gostilni ter vladljuno vabi k mnogobrojni udeležbi vse šolske prijatelje iz Ljutomera in okolice.

Loterijne številke.

Trst 17. januarija 1894:	70, 16, 81, 35, 60
Linc "	14, 46, 17, 76, 7

Vabilo

k rednemu občnemu zboru hranilnice in posojilnice v Šmarji pri Jelšah, zadruge z neomejeno zavezo, dne 28. t. m. ob 3. uri popoldne v čitalnični sobi.

Dnevni red:

1. Potrjenje letnega računa;
2. Sklep o čistem dobičku;
3. Dopolnilne volitve v nadzorstvo.

Ce pri prvem zboru število vdeležencev ni sklepno, vrši se drugo zborovanje tisti den ob 4. uri ravno tam in z istim dnevnim redom.

Hranilnica in posojilnica v Šmarji pri Jelšah, dne 18. januarija 1894.

Načelstvo.

Naznanilo.

Začel sem zopet doma ordinirati ter govorim vsak dan z boleniki v svojem stanovanju glavni trg štev. 2 (posebno za bolenike na očeh).

Dr. Oton Mayr.

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah zrasenega vina izvlečena Francovka je skušen pomocnik za oživljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, otrpenje udov, revmatizem pomaga čudovito in utesni bolečine. Ena steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni želodcu, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu dà škrinjica zaston in plača se na pošti voznina. Dobi se le samo pri Benediktu Herti, graščaku na Goliču pri Konjicah na Štajerskem.

Zaloga v Mariboru pri Alojziju Quandest, gospodsko ulice.

Seb. Kneipp

Važno za vsako gospodinjo in mater!

Kathreinerjeva sladna kava

velja vedno več za izvrstno, edino naravno in zdravo ter ob enem za rabo ceno pridajo h kavi. Ona se hvali od visokih zdravstvenih zavodov in je za gospé, otroke, želodci in živčne bolnike najboljša nadomestba za kavo.

Previdnost pri nakupu! Zahteva se naj in vzame le beli, izvirni zavitek pod imenom

Dobi se povsodi. Kathreiner. 1/2 kilo
25 kr.

Tiskarna sv. Cirila

priporoča naslednje knjige:

1. »Žalostna mati Božja«, spisal F. Bezjak, župnik pri Sv. Marku, 6. natis. Obsegouk o česčenji žal. matere Božje, pobožnost sedem petkov v čast žal. materi Božji, razne molitve in pobožnosti za god sedem žalosti Marije Device, zbirko molitev za očitno in domačo službo Božjo in precejšnje število svetih pesmi. Ta posebno za sveti postni čas primerna knjiga stane vezana v polusnje gld. —·70

” z zlatim obrezkom ” —·80
” v usnje z zlatim obrezkom ” 1·40

2. »Družbine bukvice za dekleta«, spisal Jožef Rozman, pokojni Konjiški nadžupnik, 12. natis; namenjene v prvi vrsti dekletom Križevske družbe, pa tudi vsem dekletom sploh jako koristne, veljajo vezane v usnje z baryanim obrezkom gld. 1·30

” ” rudečim ” 1·40
” ” zlatim ” 1·60

” Po poštнем povzetji 10 kr. več.

3. »Duhovni Vrtec«, 5. natis, priporočanja vredna molitvena knjiga, posebno za mladino, stane

v usnje vezan z zlatim obrezkom gld. —·85

4. »Sveto opravilo«, spisal Anton Slomšek, nekdajni viši ogleda šol, 5. pomnoženi natis; namenjeno šolarjem viših razredov, velja vezano gld. —·35

” v polusnje z zlatim obrezkom ” —·50
” v usnje z zlatim obrezkom ” 60

5. »Ključek nebeski«, spisal Ivan Skuhala, dekan v Ljutomeru, za šolarje nižjih razredov, velja vezan gld. —·30

” v polusnje z zlatim obrezkom ” —·40
” v usnje ” 50

6. »Molitve na čast svete družine«, komad 2 kr., 100 po 1 fl. 50 kr.

7. »Božič« pridnim otrokom, spisal Alojzij Vakaj, stane 15 kr.

8. »Svete pesmi za šolarje«, vezane 10 kr.

9. »Zbirka narodnih pesmij« I. snopič 10 kr.

10. »Zenitovanje« 15 kr. II. snopič 10 kr.

11. »Zenitovanje« 15 kr.

Gostilnica in kramarija

na dobrem mestu s hišo in njivami v sredini
veče župnije se proda iz proste roke.

Več pové upravníštvo t. l. 1-3

Mlin na prodaj

s štirimi tečaji na dobi vodi, zidanim poslopjem, zidanimi hlevi, zraven njiva, vrt, ograjen velik pašnik, tri minote od farne cerkve. Cena nizka, plačilne pogodbe lahke. Več se zve pri g. učitelju Kocuvan pri Sv. Bolfenknu v Slov. goricah. 1-2

Kneipp-ova sladna kava

je edino prava v rdečih štirivoglatih zavitkih s podobo župnikovo in tvrdko

Bratje Oelz, Bregenz.

V take kraje, kjer se naši pridelki ne dobivajo, razpošiljamo cenó poštne zavitke po **gld. 2·10.** 15—15

Wilhelm-ov
 antiartritični antirevmatični
kričistilni čaj
 od
Franca Wilhelm
lekarja
v Neunkirchen
 na Spodnjem Avstrijskem
 se dobi v vseh lekarnah
za ceno 1 gld. av. v. zavitek.

2—5